

**JAARVERSLAG 2025 VERENIGING NATUUR EN MILIEU/
IVN afdeling Wijk bij Duurstede**

	pagina
Voorwoord	2
Financieel verslag	3
Algemene activiteiten	5
Flora	7
Groenberaad	9
Heemtuin	11
Landschapsbeheer	14
Natuureducatie	16
Opgeruimd Wijk	22
Vogels	25

Voorwoord

Beste leden en vrienden van de VNMW,

Het jaar 2025 was voor ons bestuur een jaar van verandering en oriëntatie. Met een nieuwe voorzitter begon voor het bestuur een periode van zoeken en aftasten, maar vooral ook een periode vol energie en betrokkenheid. In gesprekken met de verschillende coördinatoren hebben we gehoord over wat er speelt binnen de werkgroepen en wat hun wensen zijn. Daarbij kwamen zeker enkele aandachtspunten naar voren, maar bovenal viel de grote inzet en passie op waarmee iedereen zich voor natuur en milieu in en rond Wijk bij Duurstede blijft inzetten.

In dit jaarverslag ziet u die inzet duidelijk terug. Iedere werkgroep en ieder lid levert zijn eigen bijdrage, vanuit een persoonlijke betrokkenheid bij de natuur. Die verscheidenheid aan inzet en passie vormt de kracht van onze vereniging.

Tegelijkertijd staan we voor enkele uitdagingen. Zo is het aantal vrijwilligers voor de Heemtuin zorgelijk laag. In oktober hebben we daarom een open meewerkdag willen organiseren om nieuwe mensen te aan te trekken. Helaas kon deze door de weersomstandigheden niet doorgaan. We blijven zoeken naar manieren om nieuwe vrijwilligers te enthousiasmeren om zich bij dit mooie werk aan te sluiten.

Ook binnen de Vogelgroep is er momenteel geen coördinator. Dit heeft de aandacht van het bestuur. Gelukkig zien we dat de vogelaars hun passie niet hebben laten varen. Er wordt nog wel geïnventariseerd en er is een eerste opstart gemaakt voor het monitoren en onderhouden van de uilennesten. Aan betrokkenheid van de groep geen gebrek.

Daarnaast zijn er in 2025 eerste stappen gezet naar een duidelijkere structuur om meer activiteiten te kunnen organiseren. Daarmee hopen we onze vereniging zichtbaarder te maken en meer mensen te betrekken bij de natuur in onze omgeving.

Kortom: 2025 was een jaar van beweging. Met aandacht voor wat beter kan, maar ook met veel energie en betrokkenheid. Ik wil iedereen die zich heeft ingezet voor onze vereniging hartelijk danken. Samen blijven we werken aan een groene en leefbare omgeving.

Veel leesplezier, met vriendelijke groet,
Reddy Schreuder, voorzitter

Financieel verslag 2025 --- de penningmeester Ben Bakker

De financiële positie van de VNMW is gezond. Dit is vooral te danken aan de waarderingssubsidie van de Gemeente Wijk bij Duurstede, de contributies van ca 200 leden en de donaties. De donaties komen vooral van leden waarbij hun knotwilgen door de werkgroep Landschapsbeheer (met tientallen vrijwilligers) elk jaar worden geknot.

In het samenvattende jaarverslag 2025 zijn de diverse kosten- en batengroepen opgenomen.

FINANCIEEL VERSLAG 2025				
	Inkomsten		Uitgaven	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Bestuur				
Vergaderkn/ALV			€ 500,00	€ 754,75
Bankkosten	€ 200,00	€ 1.013,28	€ 300,00	€ 206,94
Internet			€ 100,00	€ 74,00
Bureaunkosten			€ 100,00	
Bedankjes/attenties			€ 100,00	
Contributies	€ 500,00	€ 302,50		
Gemeente subsidie	€ 4.200,00	€ 4.200,00		
IVN contributies	€ 2.200,00	€ 2.194,30		
Huur De Vliert			€ 1.000,00	€ 1.015,00
Evenementen			€ 50,00	
Promotiemateriaal			€ 500,00	
Wergroepen				
Natuureducatie	€ 50,00		€ 1.000,00	€ 1.250,00
Floragroep				€ 57,25
Groenberaad			€ 250,00	€ 452,60
Heemtuin			€ 500,00	€ 1.228,83
Landschapsbeheer	€ 1.200,00	€ 1.945,00	€ 2.000,00	€ 1.798,84
Nabetaling in 2026				€ 1.025,03
Opgeruimd Wijk	€ 4.000,00	€ 3.724,34	€ 4.000,00	€ 3.691,84
Vogels			€ 600,00	€ 160,77
Algemeen				
Activiteiten			€ 250,00	€ 412,25
Jaarfeest			€ 1.250,00	€ 608,50
Nieuwe activiteit			€ 2.000,00	
Verschil uit Reserve	€ 2.150,00			€ 642,82
Totalen	€ 14.500,00	€ 13.379,42	€ 14.500,00	€ 13.379,42

Enige toelichting op de samenvatting

Contributies betreft de bijdragen van VNMW-leden. IVN de afdracht van contributies die via IVN worden geïnd. De Vereniging huurt bij de kinderboerderij de educatieve ruimte, voor o.a. educatie en vergaderingen.

Bij de werkgroepen was de jeugdeducatie uitbesteed aan de organisatie 'Natuurlijk heel leuk'. De werkgroep Heemtuin werkt aan het onderhoud en verfraaiing van dit prachtig stukje natuur in Wijk bij Duurstede. De werkgroep Landschapsbeheer, de 'knotploeg' ontvangt veel donaties van tevreden 'klanten'. De kosten van de activiteiten voor "Opperuimd Wijk" worden door de gemeente gedragen.

De werkgroepen doen verslag van hun activiteiten in de volgende hoofdstukken van dit jaarverslag. Het verschil tussen de begroting 2025 (vastgesteld in de ALV april 2024) en de inkomsten en uitgaven in 2025 is marginaal. Alleen de inzet van reserves voor nieuwe activiteiten is niet aangesproken.

De Vereniging heeft een goede continuïteitsreserve op de balans en voldoende werkkapitaal voor nieuwe initiatieven. Het project Kolland betreft juridische procedures die VNMW voert voor behoud van Kolland. De kosten hiervan worden geheel door derden gesponsord. Op de balans staat de rekening courant van dit project.

De balans van VNMW ziet er als volgt uit:

BALANS per 31 december 2024 en 2025:

	<u>2024</u>	<u>2025</u>		<u>2024</u>	<u>2025</u>
Triodosbank	€ 31.967,04	€ 37.336,93	Continuïteitsreserve	€ 18.000,00	€ 18.000,00
Project K.	€ 1.761,98		Project Kolland	€ 61,02	€ 2.001,08
			Crediteuren	-	€ 1.025,03
			Werkkapitaal	€ 15.668,00	€ 16.310,82
Totaal	€ 33.729,02	€ 37.336,93	Totaal	€ 33.729,02	€ 37.336,93

De kascommissie heeft de boekhouding en de financiële verantwoording goedgekeurd.

Algemene activiteiten --- het bestuur

Het hart van de vereniging bestaat uit de werkgroepen. Daar wordt opgeruimd, beheerd, meegedacht, verteld, onderhouden, geteld, geïnventariseerd en beschermd. Wat dit alles in 2025 heeft opgeleverd is in dit verslag te lezen. Toch is dat niet het hele verhaal van onze vereniging, er gebeuren daarbuiten ook waardevolle dingen. Hieronder een overzicht.

Vaste onderdelen

Op zondag 12 januari was onze traditionele winterwandeling georganiseerd. De start was bij het 't Veerhuis aan de overkant van het Beusichemse veer. De lengte van de wandeling was 8 kilometer. Het ging eerst door het parkachtige gebied ten westen van Beusichem, vervolgens door Beusichem om via Zoelmond en de dijk weer terug te keren bij 't Veerhuis.

Op 16 april hielden we onze algemene ledenvergadering in Calypso. Na de pauze is de film de Woeste Wildernis vertoont. Deze film was voor iedereen toegankelijk maar voor de leden gratis.

Het jaarfeest (ledendag) vond dit jaar plaats op 13 september. Er was een rondleiding in het Gimborn Bomenmuseum te Doorn georganiseerd met daarna een borrel. Helaas zat het weer niet mee, veel regen, en was daardoor de opkomst niet erg hoog.

Vier keer per jaar werden bijeenkomsten gehouden voor de regio Utrecht van het IVN. Gewoonlijk komen daar van ieder van de 10 provinciale afdelingen vertegenwoordigers naar toe, om van elkaar te leren en gemeenschappelijke problemen aan te kaarten. Het is goed om de ontwikkelingen voor de Natuurgidsenopleiding te blijven volgen aangezien ze bezig zijn met een kortere opleiding hiervoor wat voor ons als afdeling wel aantrekkelijk kan zijn.

Het bestuur vergaderde in 2025 zes keer. In de vergadering van 11 november hebben Wim Verheugt en Robert Baayen Van de Werkgroep Kromme Rijn Corridor, <https://www.krommerijnkorridor.nl/>, ons een update gegeven van de stand van zaken aangaande Kolland en Overlangbroek.

Incidentele en eenmalige activiteiten

Samen met onze partners de Wijkse Moestuin, de Kinderboerderij en Natuurlijk heel leuk werkten we verder aan de oprichting van een centrum voor Natuur- en Duurzaamheidseducatie. We overlegden met de gemeente en met de koepel GDO (Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling). Tegen het eind van 2025 waren we zover dat er conceptstatuten van de nieuw op te richten stichting konden worden opgesteld. In het bestuur krijgen de VNMW, Natuurlijk heel leuk en de Kinderboerderij elk een bestuurszetel, wat zal worden aangevuld met onafhankelijke leden. De Wijkse Moestuin was per 1-1-2026 overgenomen door Natuurlijk heel leuk. De volgende stappen bestaan uit het accorderen van de statuten door de drie organisaties en het opstellen van een werkverdeling. Daarna het zoeken van de bestuursleden en het oprichten van de stichting.

In samenwerking met het Filmhuis van Calypso is de documentaire De Luchtfietsers vertoond. Het bijzondere van deze vertoning is dat de makers van de film en enkele fietsers aanwezig waren om na de documentaire vragen te beantwoorden en met de zaal in gesprek te gaan. Nog extra bijzonder is het dat één van de makers van de film uit Wijk bij Duurstede komt, Mari Bergsma.

Op 6 september is er met een kraam op Kleurrijk Wijk gestaan met als doel bekendheid te creëren voor onze vereniging. Diverse werkgroepen hebben materiaal aangeleverd en enkele leden van de werkgroepen hebben de hele dag door ervoor gezorgd dat de kraam bemand was. Meet je landschap is geen IVN of VNMW programma, wel zijn het leden van de VNMW die

hieraan meedoen. Het project monitort de kleine landschapselementen en zet die met de karakteristieken op een kaart, die onder andere door de provincie wordt gebruikt bij gebiedsontwikkeling. Dit jaar moesten 48 van de 134 gebieden in onze gemeente worden bezocht, inclusief het inlopen van wat achterstand. Dat is gelukt, waarmee we weer helemaal bij zijn. Er was zelfs tijd om een training te ontwikkelen en te geven voor 12 nieuwe Utrechtse vrijwilligers. Ook hebben we twee nieuwe teams op weg geholpen en gecertificeerd als Landschapsmeters. Intussen staat het aantal plaatselijke vrijwilligers op 7.

Het Schone Rivieren programma, ook geen IVN of VNMW programma, kende dit jaar weer een voorjaars- en najaarsronde. We bezoeken daarbij telkens hetzelfde stuk oever aan de zuidkant van de Neder Rijn, net voorbij de pont tussen Elst en Ingen. Gewoonlijk zijn we binnen 2 uur klaar, daarna volgt nog het invullen van de turflijsten.

Vertegenwoordigingen

Ook was de VNMW in 2025 vertegenwoordigd in drie gremia:

- Landschaps Ontwikkelings Plan (Kromme Rijnlandschap):

In het Landschaps Ontwikkelings Plan staan kernkwaliteiten en richtlijnen voor de inrichting van het buitengebied. Het gaat daarbij vooral om het inpassen van agrarische bedrijven, maar ook andere ontwikkelingen in het buitengebied. Met het LOP wordt geprobeerd om een zo groot mogelijke meerwaarde voor het landschap te realiseren en het wordt vooral gebruikt door gemeenten. Afhankelijk van het project kan de inpassing verplicht worden gesteld. Het oude plan dateerde al uit 2009 en was toe aan een actualisatie en aanvulling. Adviesbureau BVR ging aan de slag, ondersteund door input uit de 6 deelnemende gemeenten en een werkgroep, waarin ook de VNMW vertegenwoordigd was. Het LOP werd niet geheel herschreven, maar op onderdelen bijgewerkt en beter toegankelijk gemaakt. In december werd het nieuwe plan vastgesteld door de stuurgroep. In de eerste maanden van 2026 gaat het plan langs de colleges van B&W en wellicht langs gemeenteraden, daarna wordt het openbaar gemaakt. Uiteindelijk is het de bedoeling om het plan te integreren in het digitale stelsel van de Omgevingsvisie en Omgevingsplan.

- Het Wijks Omgevingsfonds ontvangt en verdeelt een stukje van de opbrengst uit de zonnevelden in Wijk bij Duurstede, de VNMW is vertegenwoordigd in het bestuur. In 2025 werden in het voor- en najaar initiatieven beoordeeld en daarbij is meer dan €30.000 verdeeld. Meer informatie op www.wijksomgevingsfonds.nl.
- De Groene Bondgenoten is een landelijk initiatief van de Vogelbescherming om vrijwilligers van een groot aantal natuurorganisaties, waaronder het IVN, bij elkaar te brengen om te kijken hoe krachten kunnen worden gebundeld. Vanuit het programma werden in 2025 weer vele aanvragen financieel ondersteund bij allerlei lokale projecten. Ook deden we mee aan symposia in Gouda en Goirle, om lokale organisaties te helpen om op te komen voor de natuur en om tot een goede werkrelatie met de gemeente te komen. Meer informatie op www.groenebondgenoten.nl.

Mutaties in het bestuur en ledenbestand

Op de ALV in april 2025 nam Henny Olthof afscheid als voorzitter. Hij werd opgevolgd door algemeen bestuurslid Reddy Schreuder. In december zijn we begonnen met de zoektocht naar een nieuw bestuurslid, begin 2026 zijn we daarin geslaagd. Op de ALV in april 2026 zal deze worden voorgedragen aan de leden.

Op 31 december 2025 had de vereniging 185 IVN-leden en 23 lokale VNMW-leden.

Flora groep --- door Linda Horst

De leden van de floragroep zijn twintig maal op stap geweest.

Er zijn veel waarnemingen vastgelegd, de opname lijsten en locaties zijn hieronder te vinden. We zijn voor het eerst met de VERA app onze waarnemingen gaan vastleggen. Toelichting: Met de VERA app leg je waarnemingen vast in de NDFF. In de verspreidingsatlas van de Nationale Databank voor Flora en Fauna. Ingevoerde gegevens worden gevalideerd. De groepsleden van de floragroep houden toegang tot al hun gegevens, zodat we ze ook in eigen beheer kunnen bewaren.

Er zijn bijzondere en mooie waarnemingen gedaan. Nevengeul en de Weegmaat stijgen met ster, zowel naar aantal soorten en als bijzondere soorten. We zijn naar de Gravenbol en naar de Londotuinen geweest, die waren adembenemend.

Voor het eerst hebben we ook gewerkt met de app en invoer voor een nectarindex voor ecologisch beheerde bermen (vijf bermen) en de muurplanten app (drie locaties). Beide zijn gemakkelijke invoerinstrumenten voor specifieke plantenwaarnemingen. Landelijk worden ze gebruikt om data te krijgen van flora ontwikkelingen in de bermen en oude muren. Een vorm van Citizen Science, gepromoot door Floron en NMU. Volgend jaar zetten we deze telwijze door voor meer bermen. Er zijn geïnteresseerden die op individuele basis mee gaan werken aan de Nectarindex bij bermen in hun naaste omgeving. Wij zullen hen een korte training geven en wegwijs maken in deze werkwijze.

Over de verspreidingsatlas

Hier komen de data binnen die het NDFF al 100 jaar opslaat in de Nationale Databank voor Flora en Fauna) Voor omgevingsvergunningen, natuurvergunning of vrijstellingen moet de NDFF wettelijk geraadpleegd worden.

De inlog in de verspreidingsatlas is alleen bij ons, de flora groep, bekend. Wij allen kunnen daarin onze vastgelegde waarnemingen terug vinden.

Als de gegevens van onze inventarisatie op de NDFF verspreidingsatlas zijn geplaatst, staat dat hieronder in de lijst.

Onze invoer wordt gevalideerd door professionals. Twee van deze professionals (Floron en KNNV) zijn toevallig in Doorn komen wonen. Sindsdien inventariseren zij in deze omgeving actief alle kilometerhokken voor flora die nog open stonden. Hun waarnemingen zijn te zien in de verspreidingsatlas of bij floraenfaunaverkenner.nl

Onze oude papieren inventarisatie lijsten (in excell bestand) worden soms ook nog gebruikt. Ze worden opgeslagen op de onedrive van IVN/Vereniging natuur en milieu Wijk bij Duurstede. Overigens plaatsen we ook de NDFF atlas gegevens op de one drive.

Flora activiteiten 2025

• Eindejaarstelling in jan 2024/25	PDF schermprintjes
• Romeinenbaan, alleen een nectarindex	NDFF 31 mei
• Vikinghof inventarisaties op 9 april en 18 en 25 juni	NDFF 18 en 28 juni (68 srt)
• de Nevengeul op 1 en 30 april en 7 aug	NDFF opname 30 april (69 srt)
• de Geerweg op 12 juli en 7 sept	NDFF opname 7 sept
• Kortland	NDFF opname, zeer summier
• Lekdijk west op 17 april en 11 juni	excell bestand 11 juni (44 srt)
• Noorderwaard park heuvel op 15 aug.	NDFF opname 15 aug

Nectarindex bermen

zie NDFF overzicht en projecten bij verspreidingsatlas, nectarindex, telling, statistieken + maaiadvies

• Melkse Tiendweg (31 srt)	index 3 9 mei
• Romeinenbaan 33 srt (brunel)	index 5 31 mei
• de Weegmaat (bijenorchis/ kamgras) 30 srt	index 5 2 juni

- Nieuwe weg begin van Amerongenwetering index 3 19 aug
- berm bij Brandweer Hordenweg (28srt) index 5 15 mei

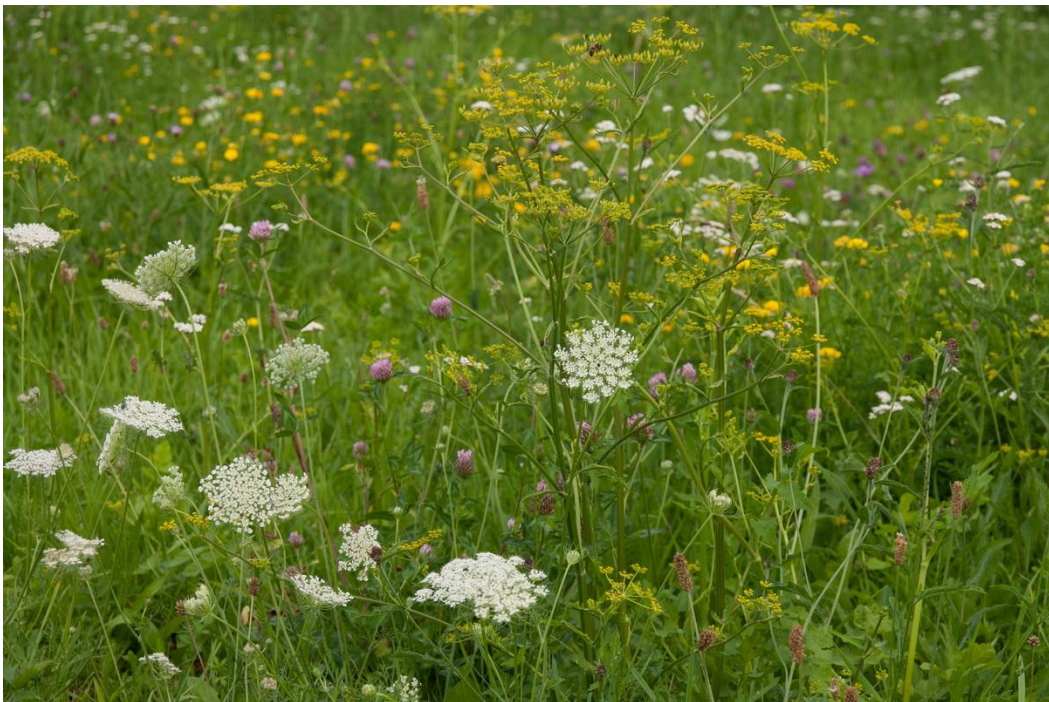
Muurplanten

een pdf gemaakt van de drie locaties, zie overzicht

NDFD / VERA app

Excursies

- De Schammert bij Leusden is niet doorgegaan
- 21/5 de Gravenbol, naar de punt of de overkant (langs de Rijndijk)
Waarnemingen op papier, zie excell lijst
- 28/5 Het Lange Broek, terrein aan de Gooyerdijk. Waarnemingen op papier, zie onze excell lijst
- 8/6 Londotuin, Amerongen, geen verslag

Werkgroep Groenberaad --- door Henny Olthof

Opkomen voor het groen, landschap, natuur en milieu. Dat is wat het Groenberaad wil doen bij en met overheden en andere organisaties die hierin een rol spelen. In dit verslag is te lezen met welke projecten en dossiers we ons in 2025 hebben beziggehouden.

Het werk van het Groenberaad bestaat, naast het zoekwerk, vooral uit overleggen en vergaderen met allerlei organisaties en instanties. Het gaat dan vrijwel altijd over de projecten die hier in dit verslag aan de orde komen, zaken die de vereniging belangrijk vindt. Door een aantal grotere dossiers hebben we in dit jaar vaker overleg gevoerd met het waterschap en de provincie dan in de jaren hiervoor.

Dilemma

Bij het maken van een jaarverslag komen we voor een lastig dilemma te staan. Aan de ene kant willen we graag opschrijven wat we allemaal hebben gedaan en bereikt. Bovendien lopen veel dossiers en projecten over meerdere jaren, dan is het altijd fijn terug te kunnen lezen wat er in het verleden allemaal is gebeurd en vooral wat er is afgesproken. Aan de andere kant merken we steeds vaker dat het verslag ook weerstand oproept wanneer er conflicterende belangen zijn. Strijden met open vizier is edel, maar ook vaak contraproductief wanneer het om gevoelige zaken gaat.

Evenmin als een projectontwikkelaar ook maar iets voor elkaar krijgt als al zijn stappen al ruim van tevoren publiekelijk bekend zijn, geldt dit dus ook voor het Groenberaad. We kiezen er daarom voor om het volledige gedetailleerde verslag niet langer openlijk te publiceren, maar beschikbaar te houden voor die gevallen waar het delen ervan onze zaak vooruit helpt. Dat betekent ook dat we ons in dit verslag wat algemener uitdrukken dan we tot nu toe deden, met de handrem erop dus.

Belangrijke dossiers

In het buitengebied speelden en spelen belangrijke dossiers. Het Utrechts Programma Landelijk Gebied, de gemeentelijke en provinciale Omgevingsvisie, de provinciale Omgevingsverordening en het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP) geven allemaal richting aan hoe de Kromme Rijnstreek er over 10-20 jaar uit moet zien. Er worden daarin belangrijke keuzes gemaakt, vandaar dat we op al deze dossiers meedenken en meepraten.

De belangrijkste dossiers waren ook dit jaar weer de ontwikkelingen in onze Natura 2000-gebieden Rijntakken en Kolland en Overlangbroek, hier speelden meerdere projecten. Daarnaast bleef ook de mestvergister in Cothen onze aandacht opeisen.

Organisatie

We schatten het aantal uren dat we hebben besteed aan lezen, luisteren, overleggen, discussiëren, evalueren en het schrijven van rapporten en zienswijzen op 1.700, iets meer dan in 2024. Het Groenberaad bestond in 2025 uit Sonja Fris, Linda Horst, Frits Kragt, Evert van Leeuwen, Henny Olthof en Frans Vera; geen van deze leden werkt nog beroepsmatig of is politiek actief. Frits heeft vanaf september 2025 moeten afzeggen voor de vergaderingen, we hopen dat hij weer snel kan aansluiten.

Aankondigingen en bekendmakingen

De aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen voor het activiteitenbesluit werden zo goed als mogelijk gevolgd, deze zijn een belangrijke bron van informatie voor ons. We bekeken maar liefst 109 aankondigingen, dat wil zeggen, we vroegen de stukken op bij de gemeente en andere instanties. Ook gingen we met enige regelmaat langs bij de gemeente om de ingediende aanvragen in te zien. De reden om dat te doen zit in het feit dat er behoorlijk wat tijd voorbij gaat voordat je precies weet wat plannen in gaan houden. Zonder vroegtijdige kennis sta je dus op achterstand en is het indienen van een puntige zienswijze erg lastig, zo niet onmogelijk. Uiteindelijk hebben we op 7 dossiers een zienswijze, bezwaar of reactie gestuurd. In vrijwel alle gevallen heeft dit geleid tot aanpassingen in de plannen.

Dossiers van de gemeente

De gemeente initieert veel van de projecten waar we ons mee hebben beziggehouden. De belangrijkste waren het Bomenbeleidsplan (inmiddels omgedoopt tot Bomenvisie), het onderhoud aan het bosplantsoen, de jaarlijkse buurtschouw (dit jaar in de binnenstad), de onveilige situatie voor dassen op de Amerongerwetering, de ontwikkeling van de Geer III, het Duurzaamheidsprogramma, het onderhoud van het Kasteelpark, het ecologische maaibeheer, de gemeentelijke Omgevingsvisie en het Paraplubestemmingplan Standplaatsen. Op al deze dossiers hebben we goede zaken kunnen doen voor groen, landschap en de natuur. Zo werd de Groene Kaart uitgebreid, het ecologische maaibeheer voortgezet, de Omgevingsvisie wat groener en kwam er geen standplaats voor de verkoop van etenswaren op de Gravenbol.

Dossiers van en lopend bij de provincie

We waren aangehaakt bij een aantal uitbreidingen van bedrijven in het buitengebied, bij het recreatieve gebruik van de Gravenbol, bij de kavelruil op de Grootte Maat, bij het beheer op Kolland en Overlangbroek, bij de natuurinrichting op de Landscheidingsweg, bij de vergunningen en activiteiten bij de mestvergister in Cothen, bij de provinciale Omgevingsvisie en -verordening, bij het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en bij de mogelijke plaatsing van windturbines langs het ARK in onze gemeente.

Dossiers van waterschap HDSR en Rijkswaterstaat

We hielden ons bezig met het project GROW (verbeteren waterkwaliteit in de Rijn en Lek), met Ruimte voor de Rivier 2.0 (waterverdeling water gering en droogte), met de dijkversterking tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede en met de bouw van een waterinlaatwerk in het Inundatiekanaal.

Dossiers van anderen

Andere dossiers op onze radar waren de bouw van de nieuwe school De Wegwijzer (Stichting de Oorsprong), de appartementen aan de Hoogstraat – Zandweg (Woonin), plannen bij de jachthaven, plannen op de postkantoorlocatie (Woonin), plannen van energiecoöperatie Heuvelrug Energie, het project van 725 bomen in de gemeente, de Wijkse Waarden inclusief het stadsstrand, het windpark Goyerbrug en de zonneparken van Sunvest en ProfiNRG. Ook gaven we input bij het nieuwe Landschaps Ontwikkelings Plan.

Procedures

Het Groenberaad bereikt haar doelen vooral door overleggen en deelname aan participatieprocessen. Bij uitzondering zetten we de stap naar de rechter, waarbij het dan moet gaan over cruciale, in onze ogen zeer onwenselijke ontwikkelingen. We houden ons niet bezig met activisme.

De procedures rond de vergunningen voor de mestvergister, gestart op 12 mei 2021, komen langzaam tot een eind. Van de Raad van State kregen we gelijk, de natuurvergunning uit 2017 had niet afgegeven mogen worden. Helaas bleven de rechtsgevolgen, een geldige natuurvergunning, overeind. De tweede zaak rond de omgevings- en milieuvergunning is nog niet door de RvS behandeld.

De procedures rond het Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek, gestart op 5 september 2022, slepen zich voort. Inmiddels zijn hier drie zaken aanhangig bij de Raad van State: 1) vergunningen, 2) projecten en uitrijden mest en 3) waterpeil en beheer. De behandeldatum voor de zaak over waterpeil en beheer is inmiddels vastgesteld, 2 april 2026. Deze zaken hebben de aandacht van de landsadvocaat vanwege het mogelijke grote gevolg van de uitspraak over de verhoudingen tussen provincie en waterschap en de methode voor het berekenen van de KDW.

Werkgroep Heemtuin --- door Lex Kramer

Een kalenderjaar eindigt altijd met het beheer van het Bosplantsoen en het begint er ook weer mee. In 2025 wordt het eind januari als we weer de gebiedjes kunnen beheren; daarvoor was het te nat. Alles dat kan gaan composteren moet naar de afvalhoop aan de Hoge Hofweg: afgefallen blad, maar omdat het Rivierduin niet gemaaid wordt, verwijderen we vergane plantenresten zelf. In deze eerste maand ligt er ook gevallen hout en Braam snoeien we weg.

In de Stinzenhoek bloeit het vroege Sneeuwkllokje al voor de jaarwisseling en de andere Sneeuwkllokjes komen daar in januari bij. Dan verschijnt ook het geel van de Winterakoniet en verschillende tinten paars van de Krokus. Het is maart als we gaan zien wat we onder de Hazelaar die onder de Noot staat hebben aangeplant: Tien soorten bolletjes moeten hier gelijktijdig, soms na elkaar genoeg licht gaan vangen omdat we deze Hazelaar "jong" gaan .

Als de Stinzen volop in bloei staan zijn veel insecten ook weer in bedrijf door het voedselaanbod. Het grote insectenhotel in de Perenboomgaard en ons eigen kleinere bij de Kruidentuin worden goed gebruikt. Metselbijen gebruiken de gangetjes om een eitje te leggen en daarna een afsluiting te metselen. De bloesem van de Perenbomen komt in april/mei en onderaan de Dijkhelling zien we Pinksterbloemen...het zou leuk zijn als die ook onder de Perenbomen zouden gaan bloeien. Bij het warmer worden hoort ook het opwarmen van het water van de Poel en dan wordt het leven weer zichtbaar dat zich in de blub van het Zeggemoeras de winter heeft doorgeholpen.

Nog voor het zomer is laat de Graanakker een mooi jaar zien, is het een goed idee geweest om al voor de winter een veld vol ontkiemde zaden te hebben? De Herik stond als eerste in bloei; daarna ook volop Klaproos en Bolderik... het blauw van de Korenbloem. Ieder jaar zaaien we in het najaar drie granen mee met het akkerbloemenmengsel.

Als alles zo in een groeispurt komt, dan moet de Kruidentuin gewied worden, want daar heb je plantvakken gemaakt en er met een plattegrond op onze webpagina bepaalt wat waar groeit. Bloedzuring in het "Voedselvak" (te bereiden als spinazie) zaait niet alleen binnen het vak uit, maar komen we overal tegen. Ook de heggetjes en de Bosaardbei kunnen er wat van, maar dan met uitlopers. Ook het Rivierduin wordt steeds meer begroeid, voor de zandbijen zullen daar stukjes zand open gehouden moeten worden. Soorten die de overhand nemen moeten we in toom houden, maar verder monitoren we hoe de flora van het Rivierduin zich ontwikkelt en standhoudt. Het zaad van 2024 van de Middelste teunisbloem maakt in 2025 mooie rozetten, gaan we in 2026 weer de gele bloemen zien die zo'n aanwinst zijn voor diverse nachtvlinders? het Nat hooiland doet het goed; in deze tijd is de Kleine ratelaar te zien.

De vrijdag voor de Pinksterdagen werkte de Biga in de Heemtuin en het zag er weer prachtig uit...wij zijn heel blij met die zes keer ondersteuning in het groeiseizoen! Het is een zomers beeld in de heemtuin. Veel Basterdwederik uit de perkjes van de Kruidentuin getrokken (kleine roze bloempjes)...de bessenstruiken er vlakbei hangen vol bessen (vogels kom maar en eet ondertussen ook wat slakken!)...Rapunzelklokje, Steenanjer, Zwarte toorts staan op het Rivierduin, ook de Kleine pimpernel. In het Bosplantsoen de bessen van de Vuilboom en zaaddozen van Kleine ratelaar, Rietorchis in het Nat hooiland. Ook op de Bloemenheuvel met ruderales hebben we bovenop wat beheer gedaan; met succes, want boven alle brandnetels aan de rand (goede waardplant voor vlinders als Atalanta, Daggauwoog, Kleine vos) torenen enkele roze planten: Kaasjeskruid.

De zomermaanden is het wat rustiger in de Kruidentuin met wieden door de droogte; de ploeg van de BIGA gaat onverdroten door om invasieve soorten terug te dringen en ander beheer te doen waar wij niet aan toekomen. In de Ruigte is dat de Dauwbraam waardoor er bijna geen ruimte meer is voor 't Ruig klokje, op het Rivierduin wil de Heermoes de overhand krijgen. Twee keer zijn de heggetjes van de Kruidentuin geschoren zodat ze er een heel jaar strak bijstonden.

Begin september is de graanakker gemaaid. Na het maaien, drogen en afvoeren van het maaisel, komt nu het frezen van de grond een oppervlakkige bewerking om straks te kunnen zaaien. Dat willen we op 4 oktober gaan doen op onze Open Meewerkdag (een poging om meer vrijwilligers te werven). Een harde wind maakte het inzaaien van de akker onmogelijk. De dreigende regen zal de oorzaak geweest zijn dat heel weinig mensen de weg naar de heemtuin wisten te vinden. En toch was het best aardig weer met rond het middaguur droog en een zonnetje. Daarmee is het wel gelukt met de eigen vrijwilligers veel plantjes aan de kruidentuin toe te voegen. Kees bewerkte de grond voor en Karin zorgde voor het plantwerk. Op 8 oktober is de akker alsnog ingezaaid door onze vrijwilligers.

Kees heeft heel veel riet bij het Elzenbroekbos weggehaald. Eind september de laatste wortels van het riet verwijderd. En daarna een welverdiende kop koffie. Nu afwachten in hoeverre het riet volgend jaar nog terug weet te komen. Wij hopen van niet, zodat er vanaf het wandelpad ruim zicht blijft op het Elzenbroekbos.

De Heemtuin kreeg een maaibeurt in oktober; Ruigte en Bloemenheuvel blijven de winter overstaan. Riet is inheems, maar invasief, het kruipt zelfs het land op. Twee keer per jaar dringen we het terug. We hebben een dijk die niet zongericht is en zeker het stuk tussen de lage en hoge brug is nogal steil, maar we zien de helling bloemrijker worden. De Meander “stroomt” weer door het openen van de de doorgang, want ook in het water wordt gemaaid.

De ene werkgroep hielp de andere werkgroep. Enkele leden van de knotploeg, de werkgroep Landschapsbeheer werkten in de Heemtuin. In de winter wordt er in de Heemtuin vooral gesnoeid: vandaag deden ze twee Knotwilgen en de twee Schietwilgen aan de voet van de Dijkhelling. Samen besloten dat de Griend wel een jaar kon blijven overstaan.

Ondertussen is de vroege soort Sneeuwlok nog voor we Sinterklaas hebben uitgezwaaid al gaan bloeien, voor 6 december dus al, nog nooit zo vroeg.

Werkgroep Landschapsbeheer --- door Ad van de Kar

Winter/Voorjaar

De start van het nieuwe knotjaar vindt traditioneel plaats bij de Familie Bakker aan de Bovenwijkerweg. Op hun landgoed "De Snel" zijn er jaarlijks tientallen wilgen te knotten. Voor deze start was ook wethouder Jeroen Brouwer uitgenodigd. Hij vond het zichtbaar leuk werk om te doen. De afsluiting was weer als vanouds met koffie, chocomelk, soep en glühwein.

Op landgoed "Het lange Broek" heeft Hanneke Hietink groep 8 van de OBS "De Werkschuit" ontvangen. Samen onze vrijwilligers was deze praktijkles voor de kinderen een mooie kennismaking met natuur- en landschapsbeheer. Er is enthousiast gewerkt.

Voor Staatsbosbeheer hebben we in het laantje de Dompelaarsteeg enkele wilgen geknot en alle laanbomen opgesnoeid.

Voor het Utrechts Landschap hebben we bij de Vikinghof, grenzend aan de Kromme Rijn, weer een aantal wilgen geknot.

Zomer

In de zomer onderhouden we voor de gemeente Wijk bij Duurstede de hagen langs het volkstuincomplex C en de rondweg bij de Geer.

Dit jaar hebben we ook op het Landgoed Rhijnestein de monumentale taxushaag geknipt.

In oktober hebben we daar ook de landschappelijke meidoornhaag flink ingekort. Dit onderhoud was enkele jaren niet uitgevoerd.

Najaar/Winter

Voor de gemeente Wijk bij Duurstede hebben we een aantal wilgen langs de Trechtweg geknot.

De oude wilgen langs de Lekdijk-West (nabij het voormalige dijkmagazijn) hadden al jaren geen onderhoud gehad. In overleg met het waterschap (HDSR) hebben we daar een groot aantal wilgen geknot. Naar verwachting zal dit, mede op verzoek van HDSR, een terugkerende klus worden.

Door het slechte weer hebben we op 1 november de Natuurwerkdag moet afgelasten.

De bedoeling was om op het landgoed "Het Lange Broek" een aantal wilgen te knotten.

Ter ondersteuning van de vrijwilligers van de Heemtuin hebben we daar enkele wilgen geknot en elzenopslag kort gezet.

Algemeen

Om professioneel en veilig te kunnen werken zijn ook er dit jaar weer opleidingen gevolgd voor het werken met de elektrische kettingzaag en de bosmaaier. Dit alles werd verzorgd door Landschap Erfgoed Utrecht. Dit jaar is in overleg met het bestuur een extra accu-kettingzaag aangeschaft.

Naast de genoemde landgoederen zijn er in het voor- en najaar vele wilgen geknot op terreinen van particulieren. Dit alles wordt zeer gewaardeerd wat blijkt uit de financiële donaties die plaatsvinden.

Nog wat cijfers

In 2025 hebben we 26 keer geknot. Door slecht weer zijn er 5 knotacties afgelast. We hebben totaal 7 keer hagen geknipt in Wijk en op landgoed "Rhijnestein". Gemiddeld hebben we met 15 vrijwilligers per keer, totaal zo'n 300 wilgen geknot.

Gezelligheid naast het knotten

Ook dit jaar is in april het knotseizoen(2024-2025) afgesloten met een gezellige pizza happening in het restaurant "La Siciliana". Alle aanwezige vrijwilligers kregen een dankwoord en financiële bijdrage van de vereniging.

Het kalenderjaar werd in december afgesloten met een nieuwe activiteit, een eindejaarsborrel bij de Familie Roosegaarde Bisschop op het landgoed "Het Wolvegat".

Was gezellig, met zo'n 20 personen hebben we het jaar 2025 afgesloten.

Werkgroep Natuureducatie --- door Nancy Rietveld, Gonny Olthof en Paul Gortworst

Ook in 2025 zijn vanuit het programma Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede weer diverse natuureducatieve activiteiten voor kinderen verzorgd namens VNMW-IVN. Dit jaar werden deze uitgevoerd door Marijke Atsma en Renate Tekens van Van Nature Safari's en Petra Ekhardt en Nancy Rietveld van Natuurlijk heel leuk in samenwerking met VNMW-IVN. Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede is een meerjarig provinciaal en gemeentelijk gesubsidieerd programma om vooral kinderen meer te betrekken bij natuur in hun directe omgeving. In totaal doen 10 gemeenten in de provincie Utrecht mee aan dit [IVN-programma Groen doet Goed](#). In het programma werkt VNMW-IVN samen met De Wijkse Moestuin, Kinderboerderij De Vliert en Natuurlijk heel leuk. Ook in 2025 zijn alle natuureducatieve activiteiten voor kinderen van de vier partnerorganisaties in één jaarkalender samengebracht, die te vinden was op de website van Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede, www.groendoetgoedinjijk.nl en via social media. De kalender is in gedrukte vorm opgehangen bij de partnerorganisaties op hun locaties, bij winkels, gemeentehuis, bibliotheek en bij enkele scholen en BSO-organisaties.

DoeLab officieel geopend bij kinderboerderij De Vliert

Op donderdag 16 oktober 2025 opende wethouder Jan Kuiper samen met de kinderen van groep 4 van basisschool De Horn het DoeLab op Kinderboerderij de Vliert in Wijk bij Duurstede. De wethouder en de kinderen kregen van Petra Ekhardt van Natuurlijk heel leuk uit de kruidenspiraal kruiden te ruiken, proeven en voelen. Daarmee werd het DoeLab officieel in gebruik genomen!

In het nieuwe natuurleslokaal bij de kinderboerderij aan de Droogoven zijn diverse materialen en middelen aanwezig voor natuureducatie en -activiteiten. De kinderen gingen gelijk aan de slag met het zoeken en ontdekken van kriebelbeestjes en er werd nog meer geproefd in de kruidenspiraal. Verder werd een kunstwerk gemaakt van bladeren, waarbij ontdekt werd wat er allemaal aan welke bomen groeit. Dit alles onder begeleiding van de natuurdocenten van Van Nature Safari's, Miss School Garden en Natuurlijk heel leuk.

Ondertussen kregen de wethouder en genodigden van onder andere basisscholen en buitenschoolse kinderopvang een rondleiding over de kinderboerderij. Er is de afgelopen tijd hard gewerkt om de kinderboerderij te verduurzamen. Zo zijn de weides van de dieren met natuurlijke materialen opgeknapt en is er een waterspeeltuin en natuurlijke speelplekken gemaakt. Gonny Olthof, bestuurslid van Kinderboerderij De Vliert geeft aan dat het is hiermee nog niet af is. "Er wordt de komende tijd nog verder gewerkt aan de vergroening en verduurzaming van de locatie door een herinrichting van het voorste deel van de kinderboerderij. Daarin is ook de inrichting van een informatiecentrum over Natuur en Duurzaamheid opgenomen.

Nancy Rietveld, coördinator van Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede vertelt: "We misten in Wijk bij Duurstede een fysieke ruimte om klassen te ontvangen waar kinderen kunnen leren over de natuur. Bij de kinderboerderij was een ruimte beschikbaar, maar hier moest het nodige aan gebeuren. Dankzij subsidie van Provincie Utrecht en gemeente Wijk bij Duurstede voor het programma 'Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede' voor educatieve middelen en materialen en een hele mooie bijdrage van de Wijkse Stichting voor het meubilair kunnen we hier nu een DoeLab van

maken. De naam zegt het al; het wordt een uitnodigende ruimte waar kinderen onderzoekend en spelenderwijs kunnen leren door te doen.

Onze droom is dat alle schoolkinderen in Wijk bij Duurstede toegang krijgen tot natuureducatie. Dat het vanzelfsprekend wordt en dat alle kinderen hiermee in aanraking komen. Want erover lezen is echt wat anders dan ervaren en doen!”

De kinderen hadden een heerlijke ochtend en wilden eigenlijk niet weg. Als verrassing krijgen ze een voederplank voor vogels mee om voor het raam van de klas te zetten. Uiteraard met voederbollen en educatieve kaarten over vogels!

Natuureducatieve activiteiten VNWM-IVN

In het jaarprogramma 2025 waren zes natuuractiviteiten van VNWM-IVN afdeling Wijk bij Duurstede opgenomen, namelijk:

- 16 april: Nationale bijentelling
- 8 juni: Sloopjesdag
- 23 augustus: Nacht van de Nachtvlieder
- 30 augustus: Nacht van de Vleermuis
- 25 oktober: Nacht van de Nacht
- 4 november: Natuurwerkdag

Nationale bijentelling op 16 april 2025

Op woensdag 16 april organiseerde Van Nature Safari's samen met VNWM-IVN een activiteit rondom de Nationale bijentelling voor kinderen vanaf 6 jaar bij het DoeLab. Het was een regenachtige middag waardoor er vrijwel geen bezoekers naar de Kinderboerderij kwamen. De opkomst was daardoor laag, slechts 3 kinderen en 3 volwassenen.

We hebben verschillende activiteiten aangeboden over bijen zoals honingproeven, zelf een bijehotel maken, bijtjes knutselen en mee naar huis geven. We hebben een route uitgezet langs verschillende

bloemen waarbij de kinderen met een loep konden zien hoe het hart van een bloem eruitziet. Er was een actieve opdracht waarbij de kinderen de (door ons gemaakte) bijtjes gingen zoeken en terug in de bijenraat te stoppen.

IVN-Slootjesdag op 8 juni 2025

Op zondag 8 juni jl. was het weer niet al te best, maar de Slootjesdag trok ook dit jaar weer 16 kinderen met 9 ouders en grootouders. We hadden schepnetten waarmee kinderen zelf in de vijver konden scheppen om te kijken wat er in het water leeft. Ze konden hun vangsten in kijkbakken doen waarbij we samen keken met zoekkaarten erbij wat ze hadden gevangen. Ook was er een knutselactiviteit om van riet, veren, takjes en touw een bootje te maken die de kinderen meteen te water konden laten. Een fotospel met 'zoek welk kuiken er bij welke volwassen watervogel hoort' hadden we gemaakt. Tot slot een zoekopdracht waarbij de kinderen naar een aantal water- en oeverplanten gingen speuren.

Nacht van de Nachtvlinger op 23 augustus 2025

De nachtvlingeravond bestond uit een korte powerpointpresentatie over nachtvlinders met foto's. Er was een fotospel, zoek de nachtvlinders en rupsen bij elkaar. Deze nachtvlinders waren vlinders die we zelf hadden waargenomen bij de kinderboerderij. We hadden een doe-opdracht waarbij de kinderen zelf een vlinderhapje maakten om thuis nachtvlinders te kunnen lokken. Door middel van het rolsnuitspel konden de kinderen zelf 'nectar' verzamelen met een slangetje aan hun mond. Na zonsondergang wandelen we langs de bomen die we van tevoren hadden ingesmeerd met nachtvlinger lokvoedsel om te kijken of er nachtvlinders op waren afgekomen en daarnaast hadden we een laken gespannen met vlinderlamp waar we ook nachtvlinders bekeken. Helaas waren er nog maar weinig deelnemers op af gekomen, namelijk 2 kinderen en 2 volwassenen.

Nacht van de Vleermuis op 30 augustus 2025

Op zaterdag 30 augustus kwamen 17 kinderen en 13 volwassenen naar het Kasteelpark om mee te doen aan de Nacht van de Vleermuis. Toen het nog licht was zijn we begonnen met waar/niet waar spel, waarbij de kinderen en ouders moesten beslissen welke feiten over vleermuizen klopten en welke niet. Ze moesten daarbij rennen naar het groen Ja-bord, of het rode Nee-bord. Daarna hadden we een creatieve opdracht waar de kinderen zelf een vleermuis konden maken met bewegende vleugels. Vervolgens in een kringgesprek hebben we van allerlei informatie en weetjes over vleermuizen besproken. Daarna een spel over echolocatie waarbij kinderen zelf konden ervaren hoe je op geluid iets kunt vinden. Toen het schemerde was het tijd om op pad te gaan en liepen we door het kasteelbos waarbij we meerdere soorten vleermuizen hebben gezien, en aan de hand van de bat-detector ze ook hebben gehoord.

Nacht van de Nacht op 25 oktober 2025

Het programma was om de kinderen bij het startpunt te vertellen over het doel van de nacht van de nacht. Vanuit een verlichte wijk lopen we abrupt het donker in en ervaren we wat dat met ons zicht doet. We vertellen over hoe onze ogen werken met kegeltjes en staafjes. In het donker doen we een nachtdierengeluidenspel aan de hand van geluidsfragmenten. We vertellen over het belang van donker in de nacht en wat de gevolgen zijn van lichtvervuiling. Via een pad van lantaarntjes lopen we naar een donker veldje. Hier doen we verschillende activiteiten zoals liggend kijken naar de sterren, luisteren naar de geluiden van de nacht. Er staan voeldozen om te raden wat je voelt en we sluiten af met een schaduwspel waarbij de kinderen de geluiden mogen maken bij het verhaal dat we vertellen. De weersverwachtingen waren vooraf niet best. Waarschijnlijk kwamen daardoor de aanmeldingen niet op gang en kregen we slechts twee te late aanmeldingen, waardoor de activiteit helaas niet doorging.

Natuurwerkdag op 1 november 2025

Op zaterdag 1 november was het weer te slecht om aan de slag te gaan. Daarom werd het maken van de takkenril van wilgentenen bij de kinderboerderij uitgesteld naar zaterdag 15 november. Met vijftien volwassenen werden wilgentenen opgehaald uit een weide bij de Steenen Brug, waar de knotploeg van VNMW-IVN de dagen ervoor de wilgen geknot hadden. Meerdere keren zijn we met karrenvrachten vol wilgentenen van die locatie naar de kinderboerderij gereden, waar de andere helft van de vrijwilligersploeg de wilgentenen in de takkenril hebben verwerkt. Zo ontstond een prachtige afscheiding tussen kruidentuin en schapenwei van circa 15 meter lengte.

Natuurclub levert jonge leden aan VNMW-IVN

Elke woensdagmiddag komt een groep van circa 12-15 kinderen (van 6 t/m 9 jaar) bijeen in een natuurclub. Deze kinderen zijn lid van de kidsclub Funny Nature van Natuurlijk heel leuk, maar zijn ook automatisch lid van Vereniging Natuur en Milieu/IVN Wijk bij Duurstede en Kinderboerderij De Vliert. Daarnaast krijgen ze een 10-strippenkaart om te oogsten bij De Wijkse Moestuin. De kinderen gaan elke week lekker naar buiten in het Wijkse Voedselbos, De Wijkse Moestuin, de Heemtuin, de natuurlijke speelplekken of andere natuurrijke plekken zoals het Vikinghofterrein of de Lunenburgerwaard.

Natuurweek in de zomervakantie

Ook organiseerde Natuurlijk heel leuk in de laatste week van de zomervakantie van 2025 weer een natuurweek voor kinderen vanaf 6 jaar. Vanaf het nieuwe DoeLab (voorheen: educatief) bij kinderboerderij De Vliert werden elke dag leuke natuuractiviteiten georganiseerd. Kinderen gaan op expeditie, bouwen hutten, maken insectenhôtels, leren vuurmaken, maken fruitslingers en hebben vooral veel plezier. Afgelopen jaar deden 48 kinderen één of meerdere dagen mee aan deze activiteiten.

Volg de activiteiten van Groen doet Goed in Wijk bij Duurstede

Wil je meer weten over alle activiteiten van Groen doet Goed in Wijk in 2025 of wil je vooruit kijken naar de activiteiten in 2026, volg ons dan op [Facebook](#) en [Instagram](#).

Binnenkort volgt nog een link naar het jaarverslag van alle deelnemende gemeenten binnen Groen doet Goed via de nieuwsbrief van VNMW-IVN.

Werkgroep Opggeruimd Wijk--- door Marijke Molmans

Veel Wijkenaren vinden het milieu en het aanzien van de stad belangrijk, dat blijkt wel uit de groei van de werkgroep Opggeruimd Wijk. Dit jaar konden we 23 nieuwe leden verwelkomen waardoor we nu 168 deelnemers tellen! Ongeveer de helft van de nieuwkomers doet eerst mee aan de Landelijke Opschoondag of de World Cleanup Day en besluit dan enthousiast om een 'eigen gebiedje' te adopteren. Het aantal deelnemers aan deze dagen groeit ieder jaar en er doen ook steeds meer gezinnen mee.

Lees hier wat we in 2025 allemaal gerealiseerd hebben.

Landelijke Opschoondag

Met 57 deelnemers trokken we op zaterdag 22 maart in groepjes verschillende wijken in om zwerfafval op te ruimen. Ook wethouder Jeroen Brouwer droeg zijn steentje bij en dankte iedereen voor zijn inzet. Samen haalden we ook dit keer vele kilo's zwerfafval op en maakten de gemeente daarmee weer veel mooier en schoner. Ook leden van de Hengelsportvereniging Rietvoorn hielpen mee met opruimen, op het water en aan de waterkant. We sloten de ochtend af met een vegetarische lunch.

Peukenopruimdag

Sigarettenpeuken vormen maar liefst 41% van het zwerfafval en vervuilen het milieu enorm. Om onze inwoners daar bewust van te maken en de peuken op te ruimen, organiseerden we verschillende acties. Op woensdag 25 juni omcirkelden we met gekleurd krijt praktisch alle peuken die we in de binnenstad zagen liggen. Dat leverde een vrolijk maar ook zorgwekkend beeld op. Op Facebook werden hier vragen over gesteld. 'Wat is dit en wie heeft dat gedaan?' Afvalcoach Sam Mika legde in reactie hierop uit hoe vervuilend peuken zijn en dat ze op zaterdag 28 juni opgeruimd werden. Tijdens die eerste peukenopruimdag in Wijk bij Duurstede hebben we met ruim 20 mensen op straten, stoepen en bij bushokjes de peuken opgeruimd. Helaas had de regen de meeste krijtcirkels toen al weggevaagd maar de acties hebben hun doel bereikt.

World Clean Up Day

Het was dit jaar de laatste keer dat deze opruimactie georganiseerd werd vanuit de gemeentewerf aan de Middelweg Oost. Een plek met veel historie, zeker ook voor ons. Vanaf 2017 komen we daar bijeen voor de landelijke opruimacties. We konden nog een keer onder de moerbeiboom koffiedrinken en lunchen en genieten van het stralende weer.

De banners die door de hele gemeente hingen om iedereen op te roepen Wijk schoon te houden, hadden hun werk weer gedaan. Op zaterdag 20 september trokken we met ruim 50 mensen, waaronder Jeroen Brouwers, de wijken in om zwerfafval op te ruimen. Op en langs het water deden

de leden van de Scouting SeaLions, de Kanovereniging Dorestad, en Watersportvereniging Rijn en Lek enthousiast mee.

Strandje Wijkse veer

Met de gemeente Buren en de gemeente Wijk bij Duurstede hebben we de afspraak dat Opperuimd Wijk en de vrijwilligers van Maurik in de wintermaanden het strandje Rijswijk-Wijk bij Duurstede maandelijks schoonhoudt. In oktober, december en februari steekt een groepje Wijkse vrijwilligers met de pont over om het strandje schoon te maken. Ook dit jaar is daar weer veel zwerfafval opgeruimd.

Maandelijks opruimacties

Vanaf oktober zijn we gestart met extra opruimochtenden. Vaak willen deelnemers wel iets extra's doen en dan is gezamenlijk aan de slag gaan gezelliger. Via een appgroep wordt een oproep gedaan waarin de locatie en het aantal deelnemers wordt aangegeven en de duur van de activiteit. Deze activiteiten verlopen goed, al zijn soms aanpassingen nodig vanwege het weer.

Inloopochtend in de raadzaal

In nauwe samenwerking met de gemeente vond de jaarlijkse inloopochtend in november plaats in de raadzaal van het huis van de gemeente. We werden daar professioneel ontvangen door Peter Vriens en José Bakkers van de gemeente. Omdat onze werkgroep bijna 10 jaar bestaat en omdat de gemeentewerf gaat verhuizen, blikten Peter en José terug maar vooral ook vooruit. Want ze zijn heel trots op de nieuwe werf en de mogelijkheden die daar zijn om nog meer circulair te gaan werken. Ook boden ze ruim gelegenheid tot het stellen van vragen, waar veel gebruik van werd gemaakt.

Alle aanwezigen, zo'n 50 mensen, kregen een duurzaam, herbruikbaar brood- of snackzakje om hen te bedanken voor hun inzet dit jaar. Deelnemers die niet aanwezig waren, hebben het presentje thuisbezorgd gekregen.

Organisatie

Met de gemeente, die ons financieel en praktisch ondersteunt, hadden we in 2025 weer geregeld overleg. We bespreken geplande acties, ontwikkelingen en het budget met de beleidsmedewerker en de afvalcoach bij de afdeling beheer openbare ruimte. De korte lijntjes maken dat we snel kunnen schakelen, wat leidt tot een constructieve samenwerking.

De werkgroep Ongeruimd Wijk bestaat uit een coördinator en drie enthousiaste vrijwilligers die elk hun eigen inbreng hebben.

Werkgroep vogels --- door Paul Gortworst en Wim van Impelen

Doordat de vogelwerkgroep geen coördinator heeft, is er geen uitgebreid verslag van de activiteiten van deze werkgroep voor het IVN/VNMW. Hier volgen de belangrijkste bezigheden van 2025.

Zoals gebruikelijk is in het voorjaar weer de broedvogelmonitoring uitgevoerd in de uiterwaarden van de Gravenbol. Ook is dit jaar de nieuw ingerichte Lunenburgerwaard geïnventariseerd. Het is nog niet duidelijk of de werkgroep dit nieuwe terrein ook in 2026 kan monitoren.

Vogelweekend

Een klein aantal vrijwilligers uit de werkgroep heeft een vogelweekend georganiseerd. Waar we in voorgaande jaren vaak een weekend naar een andere locatie in Nederland gingen, was dit jaar Wijk bij Duurstede de uitvalsbasis. Met 16 deelnemers totaal, waarvan enkelen maar één dag, gingen de vogelaars op pad. Zaterdag 12 april in de ochtend naar de Binnenveldse Hooilanden in de buurt van Bennekom, een gebied tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug, Mooi Binnenveld. Ondanks dat het aantal vogels minder was dan verwacht zijn er meerdere blauwborsten in het riet gespot en naast een grutto en een Kievit ook een roofvogel. In de plas zijn allerlei eendensoorten en andere watervogels gezien maar ook een goed gecamoufleerd klein bokje. In de middag is het hele gezelschap naar de Wageningse Bovenpolder bij de Wageningse Geul geweest. Op de tweede dag, zondag 13 april, werd de Zouwe Boezem bezocht. Bij een frisse wind en zonder zon was het weer totaal anders dan de eerste dag. Toch werd het een mooie wandeling door een mooi gebied. En zijn er veel vogels gezien zoals purperreigers en verschillende zangvogels.

Uilenwerkgroep

Er is positieve ontwikkeling te melden over de uilenwerkgroep. Er zijn in het najaar 6 wijkenaren met de uilenbescherming mee gaan doen. We zijn alle kastlocaties af aan het gaan om de conditie van de kasten te bepalen. Er zijn in de loop der jaren zo'n 80 kasten opgehangen. Sommige kasten moeten vervangen worden. Dit betreft altijd steenuilkasten die veel vaker buiten hangen dan kerkuilkasten. We hebben geconstateerd dat een behoorlijk aantal steenuilkasten 'overgenomen' zijn door de steenmarter. Wat kunnen we daartegen doen? Momenteel beraden we ons op het marterproof maken van al opgehangen kasten en van nieuw op te hangen kasten. Tijdens een onlangs bezoek aan de ervaren uilenmannen van Eck en Wiel hebben we legio praktische tips gekregen. Dus: werk aan de winkel!

Het zou mooi zijn als we een eigen werkruimte zouden hebben, maar hoe vind je die? Omdat we vrijwel allen nieuwkomers zijn zullen we nog heel wat te beraadslagen hebben om tot een goede werkwijze te komen het kastenbestand aan te pakken.

Daarnaast willen we de kastlocaties gaan monitoren op broedsucces en de informatie aan STONE en SOVON doorgeven. Ook dat proces zullen we met elkaar moeten leren. Of wij dit eerste jaar de pullen ook laten ringen hebben we nog niet besloten. Het gaat ons er momenteel vooral om zoveel mogelijk goede broedlocaties voor de Wijkse steen- en kerkuilen te creëren. Krakkers van onze kasten zien te weren.

BESTUUR 2025		
<u>Voorzitter</u> Reddy Schreuder	<u>Secretaris</u> Hennie Hadderingh	<u>Penningmeester</u> Ben Bakker
<u>Lid</u> Paul Gortworst		
WERKGROEPEN 2025		
<u>Groenberaad</u> Henny Olthof	<u>Heemtuin</u> Lex Kramer	<u>Landschapsbeheer</u> Hennie Hadderingh Vanaf april Ad van de Kar
<u>Natuureducatie</u> Gonny Olthof en Paul Gortworst	<u>Opgeruimd Wijk</u> Marijke Molmans	<u>Vogels</u> René Nijenhuis en Wim van Impelen.
<u>Floragroep</u> Linda Horst		
<u>Website</u> Hennie Hadderingh <u>Facebook</u> Lex Kramer		
<u>Jaarverslag</u> : alle coördinatoren, de penningmeester en de voorzitter <u>Samenstelling en layout jaarverslag</u> : Heidi Hamers en Reddy Schreuder		

Correspondentieadres/secretariaat:

VNMW, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede
IJsselsteen 1
3961 GA Wijk bij Duurstede

Website: www.ivn.nl/vnmw

Email: info@vnmw.nl

Facebook: www.facebook.com/vnmwbd